

۱- در ایران باستان شیوه حکومت .. پادشاهی .. بود.

۲- شاهان در ایران باستان چگونه حکومت می کردند؟ شیوه حکومت پادشاهی بود و شاهان در ابتدای سلطنت در حضور بزرگان کشور، تاج گذاری می کردند و در کاخ بر تخت می نشستند. شاه قدرت مطلق داشت و همه باید از او فرمان می بردند. حکومت مورثی بود و معمولاً از پدر به پسر به ارث می رسید. البته گاهی بر سر جانشینی شاه و به دست آوردن قدرت، اختلافات شدیدی پیش می آمد و حتی منجر به کشتن افراد و جنگ و خون ریزی می شد.

۳- حکومت در ایران باستان مورثی بود. صحیح(*) غلط ()

۴- شاهان ایران باستان خود را چگونه افرادی می دانستند؟ خود را برگزیده آسمان و نماینده اهورا مزدا می دانستند و معتقد بودند که به حکم او فرمان می رانند.

۵- در چه زمانی و چه کسانی می توانستند شاه را عزل یا برکنار کنند؟ اگر شاه از مسیر قانون و عدالت منحرف شود حمایت اهورایی از او گرفته می شود و بزرگان و موبدان می توانستند او را عزل یا برکنار کنند.

۶- شاهان بر چه اموری فرمانروایی مطلق داشتند؟ بر امور اداری، نظامی و مذهبی

۷- فرمان های پادشاه چه حکمی داشت؟ و فرمان های مهم چه نشانی داشت؟ این فرمان ها، قانون هایی بودند که باید در سراسر کشور اجرا می شدند و هیچ کس نباید از آنها سرپیچی می کرد. روی فرمان ها و نامه های مهم، مهرهای مخصوص شاه زده می شد.

۸- چرا در ایران باستان شغل ها و مقام های مختلفی به وجود آمده بود؟

چون دولتهای ایران باستان، قلمرو وسیعی داشتند و بنابراین برای اداره امور کشور، شغل ها و مقام های مختلفی بوجود آمده است.

۹- زندگی شاهان ایران باستان چگونه بود؟ زندگی شاهان هزینه زیادی داشت. گاهی آنها صدها خدمه را به کار می گرفتند. اینکه درآمدهای کشور خرج بشود بستگی به نظر شاهان داشت. اغلب شاهان نه تنها به ثروت اندوزی می پرداختند و به فکر آسایش مردم نبودند بلکه به آنها ظلم می کردند. آنها به آنچه پیامبران الهی برای انسان ها از سوی خداوند بیان می کردند، بی توجه بودند و مستبدانه به دنبال امیال خود بودند. البته گاهی نیز به ندرت شاهانی پیدا می شدند که سعی می کردند با عدالت رفتار کنند.

۱۰- مخارج سنگین زندگی اشرافی در کاخ خای بزرگ، از گرفتن .. مالیات .. از مردم تأمین می شد.

۱۱- نخستین کسانی که سرزمین خود را به بخش های مختلف تقسیم کردند .. ایرانیان .. بودند.

۱۲- داریوش برای اداره بهتر کشور، آنرا به چند قسمت تقسیم کرده بود و به هر قسمت چه می گفتند؟ آنرا به ۲۳ قسمت تقسیم کرده بود و به هر قسمت ایالت می گفتند.

۱۳- داریوش برای هر ایالت یک .. شهربان .. انتخاب می کرد.

۱۴- داریوش شهربانان را از چه کسانی انتخاب می کرد؟ معمولاً از مقام های حکومتی یا اعضای خانواده شاه

۱۵- هر بخش از حکومت در ایران باستان از کجا دستور می گرفتند و موظف به انجام چه کاری بودند؟ هر بخش، از مرکز فرماندهی یا پایتخت، دستور می گرفت و موظف بود همه کارها را طبق نظر شاه انجام دهد.

۱۶- جایگاه مردم در حکومت پادشاهی چگونه بود؟ مردم بدون آنکه حق ابراز نظر و دخالت در امور کشور را داشته باشند، هر چه شاه دستور می داد، اجرا می کردند.

۱۷- پایتخت های ایران باستان معمولاً دارای چه ویژگی هایی بودند؟ معمولاً شهرهای بزرگ و پرجمعیت بودند و شاهان در آنها کاخ های بزرگ و بناهای عظیم می ساختند.

۱۸- پایتخت حکومت ها در ایران باستان را ذکر کنید.

مادها: همدان (هگمتانه)

هخامنشیان: شوش (پایتخت زمستانی) - همدان (پایتخت تابستانی) - تخت جمشید - بابل

اشکانیان: صد دروازه (دامغان) - تیسفون

ساسانیان: گور (فیروز آباد) - تیسفون

۱۹- سپاه ایران باستان از نیروی .. پیاده نظام .. و .. سواره نظام.. تشکیل می شد.

۲۰- به چه دلیل حکومت های ایران باستان سپاه و نیروی نظامی مجهز و نیرومندی به وجود آورده بودند؟ سرزمین ایران به دلیل موقعیت مهم جغرافیایی، همواره از شرق و غرب در معرض هجوم دشمنان بود. از سمت غرب، دولت های یونان و روم به قلمرو ایران دست اندازی می کردند و از سمت شرق اقوام بیابانگرد به ایران هجوم می آوردند.

۲۱- چرا امروزه نیز سرزمین ایران از سوی کشورهای مستکبر و زورگو مورد تحریم و تهدید واقع می شود؟ به دلیل منابع و ثروت های فراوان و متنوعی که دارد و به دلیل آنکه مردم ایران مسلمان و آزادی خواه هستند و زیر بار ظلم نمی روند. ولی ایرانیان حق طلب، هیچ گاه در مقابل ستمگر، تسلیم نمی شوند.

۲۲- ابتکار بزرگ داریوش هخامنشی در زمینه تشکیل سپاه چه بود؟ علاوه بر سپاه معمولی، یک "سپاه جاویدان" هم تشکیل داده بود.

۲۳- یکی از ابتکارات بزرگ داریوش هخامنشی تشکیل سپاه جاویدان بود، آنرا توضیح دهید. تعداد افراد سپاه جاویدان ده هزار نفر بود که به گروه های ده نفره تقسیم می شد. به این سپاه جاویدان یا همیشگی می گفتند چون هرگاه یکی از افراد از بین می رفت یک فرد جنگاور دیگر که ذخیره بود جای او را می گرفت و تعداد آنان کاسته نمی شد.

۲۴- خدمت در سپاه جاویدان، بزرگترین آرزوی جوانان پارسی بود. صحیح(*) غلط ()

فعالیت های درس ۲۰

۱- به تصویر مهر سلطنتی داریوش توجه کنید و بگویید به نظر شما چرا اسم داریوش روی این مهر، به سه نوع خط حک شده است؟ نشانه گسترده گی قلمرو هخامنشیان با اقوام مختلف و با خط و زبان های گوناگون بودند .

۲- متن بالا را بخوانید و چند مورد از ویژگی های حکومت در ایران باستان را بنویسید. شاه قدرت مطلق داشت - حکومت آنها مورثی بود - برای رسیدن به حکومت بعضی مواقع قتل و خونریزی رواج داشت - منتسب کردن مقام شاهی به تأیید اهورا مزدا.

۳- نظر و رأی مردم در حکومت های ایران باستان چه جایگاه و اهمیتی داشت؟ مردم در تصمیم گیری ها دخالتی نداشتند و تمام تصمیمات را شاه و اطرافیان آن می گرفتند و مردم فقط باید اطاعت می کردند و هیچ کس نباید از آن سربچی می کرد.

۴- بعضی از منشیان و دبیران به چند زبان و خط آشنایی داشتند. چرا؟ بعلت گسترده گی قلمرو هخامنشیان که اقوامی با خط و زبان های مختلف را شامل می شد. و برای نوشتن نامه های شاه از زبان های مختلف استفاده می کردند و همچنین نامه های وارده را بتوانند بخوانند. (ترجمه کنند)

۵- حدس بزنید: چشم و گوش های شاه چه موضوعاتی را به شاه خبر می دادند؟ اوضاع سیاسی و مسائل امنیتی، نحوه گرفتن مالیاتها، چگونگی ایجاد شورش ها، شناسایی سرزمین های دشمن و دادن اطلاعات محرمانه.

۶- به نقشه قلمرو ایران در زمان هخامنشیان و ساسانیان (صفحه ۱۲۶ و ۱۲۷) توجه کنید.

الف) قلمرو کدام حکومت وسیع تر بوده است؟ **هخامنشیان**

ب) دور شهرهایی که در آن زمان پایتخت بوده اند، خط بکشید.

۷- گفتگو کنید: چرا در آن زمان جنگ های بزرگی بین حکومت ها در می گرفت؟ هدف از لشکر کشی ها چه بود؟ به نظر شما هدف از جنگ ها و لشکر کشی ها در جهان امروز چیست؟ **دستیابی به منافع و منابع اقتصادی، راه های بازرگانی و توسعه قلمرو حکومتی یا گسترش دین خاص هدف بود. امروزه نیز همان اهداف وجود دارد به بهانه هایی نظیر اختلافات مرزی، عقیدتی و مذهبی و دسترسی به مواد اولیه ارزان و ...**

۸- با کمک معلم خود تحقیق کنید که چه کشورهایی در ۵۰ سال گذشته، بیشترین جنگ ها را در جهان به راه انداختند و میلیون ها انسان بی گناه را به هلاکت رسانده اند؟

-جنگ ایران و عراق یکی از طولانی ترین جنگ های قرن بیستم که تمامی کشورهای غربی پشتیبان عراق بودند.

-جنگ ویتنام یکی از مرگبارترین جنگهای تاریخ که با شکست امریکا همراه بود. در این جنگ تعداد ۷۹۰ هزار نفر کشته شدند.

-جنگ بین دو کره که میان کره شمالی و جنوبی اتفاق افتاد یکی از مرگبارترین جنگ های تاریخ مدرن بود و بطور غیر مستقیم کشورهای آمریکا، چین و شوروی و کشورهای غربی در آن دخالت داشتند. این جنگ یک میلیون نفر تلفات داشت.

-جنگ شوروی در افغانستان که نه سال بطول انجامید و بیش از یک میلیون کشته و نزدیک پنج میلیون آواره برجای گذاشت.

-جنگ عراق که نیروهای حمله کننده ارتش آمریکا با کمک ۲۹ کشور بصورت ائتلاف در اشغال عراق نقش داشتند.

-جنگ افغانستان که در آن آمریکا به بهانه بیرون راندن طالبان به افغانستان حمله کرد و در سال ۲۰۰۲ انگلستان نیز به آمریکا پیوست.

-جنگ سوریه که با کمک مالی و تسلیحاتی عربستان به تروریست ها آغاز گردید در این جنگ قریب به ۶۰۰ میلیارد دلار به زیر ساخت های سوریه آسیب رسید.

۹- پرس و جو کنید جنگ یا عملیات پارتیزانی چه نوع جنگی است و چرا به این نام مشهور است. **جنگ به روش نامنظم با دشمنان را جنگ پارتیزانی یا چریکی می گویند. این جنگ منسوب به پارتی هاست آنها در مقابل سپاه منظم سلوکیان از طریق شبیخون زدن به آنها پیروزی های چشمگیری بدست آوردند.**

۱۰- به نظر شما کدام یک از ابتکارات نظامی ایران باستان جالب تر است؟ **چرا؟ ارابه های داس دار، چون یک سواره نظام به تنهایی می توانست به قلب دشمن بزند و تعداد زیادی از آنها را زمین گیر کند.**

فروردین ماه ۱۴۰۱

@Motaleat707